

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/376/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7716203909
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7716203909.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Bodnárovej a sudkýň JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Táne Veščičikovej v spore žalobkyne S. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. A. XX, zastúpenej Mgr. Michalom Gargulákom, advokátom, kpt. Nálepku 8, Michalovce, proti žalovanému W. B., nar. 8.X.XXXX, bytom C. A. XX, zastúpenému JUDr. Radoslavom Sotákom, advokátom, Nám. Slobody 7, Michalovce o zriadenie vecného bremena, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce sp.zn. 19C 83/2016 zo 17.7.2017

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okrem výroku o trovách konania.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom zriadil vecné bremeno in rem spočívajúce v práve cesty k nehnuteľnosti, a to k stavbe rodinného domu súp. č. XX postaveného na parc. reg. C KN č. XXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere XXX m², zapísanej na LV č. XXXX, Obec C. A., kat. úz. C. A. A. rozsahu špecifikovanom v geometrickom pláne č. XXXXXXXX-XX/XXXX, vyhotovenom dňa 25.4.2016 geodetickou kanceláriou Michal Jasovský - GEOJAS, Hollého 38, 071 01 Michalovce, IČO: XX XXX XXX, autorizačne overené dňa 26.4.2016 Ing. Petrom Vicianom, ktorý bol následne úradne overený dňa 4.5.2016 pod č. G1-234/2016 povereným zamestnancom Okresného úradu Michalovce, katastrálnym odborom, ktorý geometrický plán tvorí neoddeliteľnú prílohu tohto rozsudku, a to k parc. reg. C KN č. XXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere XXX m², a to v rozsahu XXX B. (diel č. 1 geom. plánu č. XXXXXXXX-XX/XXXX), Obec C. A., kat. úz. C. A., a to v prospech vlastníka stavby rodinného domu súp. č. XX postaveného na parc. reg. C KN č. XXX/X, Obec C. A., kat. úz. C. A.. Uložil žalovaným a prípadne aj ďalším vlastníkom nehnuteľnosti - pozemku, ku ktorému sa vecné bremeno zriaďuje umožniť oprávneným z vecného bremena právo cesty spočívajúce v práve prechodu peši a prejazdu motorovými vozidlami. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému primeranú náhradu v sume 307,- Eur za zriadenie vecného bremena v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyni priznal právo na náhradu trov konania, ktoré je žalobkyni povinný uhradiť žalovaný.

5. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala proti pôvodnému žalovanému S. B. zriadenia vecného bremena z dôvodu, že je bezpodielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti, zapísanej na LV č. XXXX kat.úz. C. A. a to stavby rodinného domu č.súp. XX, postaveného na parc. registra „J. Č..XXX/ X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere XXX m² z dôvodu, že pôvodný žalovaný, spolu s manželom žalobkyne, zamedzovali jej vstup do domu jednak konaním (uzamknutie elektrickej brány) ako aj slovným vyhrázaním a výslovným zákazom vstupovať na pozemok.

6. Vychádzal zo zistenia, že na LV č. XXXX kat.úz. C. A. je vedená nehnuteľnosť - rodinný dom č.súp. XX, postavený na parc.č. XXX/X, ako bezpodieloví spoluvlastníci sú na ňom uvedení B. B. X. S. B. rod. M. titulom zápisu stavby na základe rozhodnutia obce o určení súpisného čísla a titulom vyhlásenia sobášneho listu. Na nehnuteľnosti je zriadené záložné právo v prospech UNI CREDIT Bank Slovakia a.s.. Na LV č. XXX katastrálneho územia C. A. bol v čase podania žaloby zapísaný ako vlastník nehnuteľnosti, a to parc. č. XXX/XX - zastavané plochy a nádvoria vo výmere XXX metrov štvorcových a č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX metrov štvorcových pôvodne žalovaný S. B.. Ako nadobúdací titul ak je uvedená darovacia zmluva zavkladovaná dňa 25. 9. 2015. Podľa vyjadrenia žalobkyne nehnuteľnosti pôvodne patrili jej bývalému manželovi, ktorý nehnuteľnosti daroval svojmu otcovi S. B..

8. Ďalej vychádzal zo zistenia, že dňa 25.11.2015 o 21.50 hod. žalobkyňa požiadala o pomoc hliadku policajného zboru vzhľadom na to, že pôvodne žalovaný ju nechcel pustiť na dvor k jej rodinnému domu, v čase čakania na policajnú hliadku, bola s maloletým synom pred bránou, v dôsledku čoho syn ochorel. Dňa 2.12.2015 urobila písomné oznámenie na OO PZ Strážske vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu a to bránenie vstupu na dvor rodinného domu. Takisto dňa 21.12.2015 urobila písomné oznámenie vo veci priestupku proti občianskemu nažívaniu a to bráneniu vjazdu na pozemok B. B., ktorý zaparkoval vozidlo pred vstupnú bránu. Listom bez uvedenia dátumu právny predchodca žalovaného vyzval žalobkyňu na uzavretie priloženej nájomnej zmluvy na nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX kat.úz. C. A., na ktorých je postavený rodinný dom a na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 25.9.2015. Prílohou listu je nájomná zmluva o nájme vo výške 200,-eur mesačne, ktorá bola datovaná dňom 1.12.2015. Na predmetný list žalobkyňa reagovala listom svojho právneho zástupcu zo 17.12.2015, písomným podaním zo 7.1.2016 uviedla, že nemá záujem na uzatvorení nájomnej zmluvy, keďže nesúhlasí s jej znením, s výškou nájomného, lebo podľa jej vedomostí kúpna cena pozemku v obci C. A. sa pohybuje vo výške 3,-eur za 1m² čo je nepomerne k navrhovanej výške nájomného. Počas konania žalovaný S. B. previedol nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX na syna W. B., preto v zmysle § 80 C.s.p. na návrh žalobkyne uznesením z 1.3.2017 rozhodol, že do konania na miesto doterajšieho žalovaného vstupuje do konania W.C. B.. Žalobkyňa podľa výpisu zo živnostenského registra je živnostníčkou, podniká v oblasti holičstvo - kaderníctvo, prevádzkarne holičstva a kaderníctva boli evidované na adresách C. A. XX a ul. L. X, B.. Ďalej vychádzal zo zistenia, že rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp.zn. 23P/149/2015 bolo manželstvo B. B. X. S. B. rozvedené, rozsudok nadobudol právoplatnosť 30.11.2015, maloleté dieťa pochádzajúce z manželstva bolo zverené podľa dohody rodičov do osobnej starostlivosti matky, otec bol zviazaný platiť výživné. Žalobkyňa k žalobe predložila geometrický plán z ktorého vyplýva rozsah vecného bremena, vymedzený dielom 1 v rozsahu XXX B.2.

9. Po právnom posúdení veci podľa § 151n ods. 1, 2, § 151o ods. 1,3 OZ, prihliadajúc na výsledky vykonaného dokazovania konštatoval, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobkyňa je doposiaľ bezpodielovou spoluvlastníčkou domu č.súp. XX postaveného na parc.č. XXX/X - k.ú. C. A., že pôvodným vlastníkom parc.č. XXX/X k.ú. C. A. bol bývalý manžel žalobkyne, že počas rozvodového konania previedol nehnuteľnosť na pôvodne žalovaného S. B., ktorý tento pozemok počas konania previedol na súčasného žalovaného W. B.. Medzi stranami nebola sporná ani skutočnosť, že dom č. súp. XX žalobkyňa nadobudla spolu s bývalým manželom počas manželstva a tvorí majetok patriaci do ich BSM. Majetok nebol vyporiadany, teda do jeho právoplatného vyporiadania obaja bývalí manželia sú v právnom režime bezpodielových spoluvlastníkov. Spornou teda nebola skutočnosť, že v súčasnosti dom č. súp. XX stojí na parcele, ktorá nepatrí žalobkyňi, ale patrí žalovanému. Uzavrel, že jediným zákonným dôvodom pre zriadenie vecného bremena podľa § 151o ods. 3 OZ je existencia stavby na cudzom pozemku s podmienkou, že prístup k nej je možný len po cudzom pozemku, čo je v prípade žalobkyne splnené, lebo z geometrického plánu je zrejmé, že dom stojaci na parc.č. XXX/X je obkolesený parc.č. XXX/X teda len po tejto parcele je možný prístup k nehnuteľnosti žalobkyne. Prihliadal na skutočnosť, že žalovaný nenamietal rozsah vecného bremena, ani výšku požadovanej jednorazovej náhrady, konfrontoval iba neochotu žalobkyne uzavrieť nájomnú zmluvu za nájomné vo výške 200,-eur. Za neopodstatnenú súd považoval námietku vecnej legitímácie žalobkyne v konaní, poukazujúc na to, že je spoluvlastníčkou domu č. súp. XX A. C. A.. Skutočnosť, že druhým spoluvlastníkom (bezpodielovým) je aj bývalý manžel žalobkyne, nemá vplyv na vecnú aktívnu legitímáciu. Vychádzajúc z analógie k ust. § 126 OZ, z ktorej je zrejmé, že aktívna legitímácia v takých prípadoch patrí vlastníkovi, ktorým žalobkyňa je. Nie je pritom podstatné, či ide o výlučného vlastníka, bezpodielového spoluvlastníka alebo podielového spoluvlastníka, ktorý je oprávnený domáhať sa súdnej ochrany bez toho, aby na to

potreboval súhlas ďalšieho spoluvlastníka majúc na zreteli, že žaloba o zriadenie vecného bremena z hľadiska vecnej aktívnej legitímácie je určitým druhom ochrany vlastníctva žalobkyne, lebo zriadením vecného bremena sa jej umožňuje výkon jedného zo základných práv vlastníka a to vec užívať tým, že sa jej umožní prístup k jej vlastníctvu. Za primeraný považoval aj rozsah vecného bremena tak vo vzťahu k žalobkyni ako aj žalovanému, prihliadajúc na skutočnosť, že parc.č. XXX/X je prakticky zastavaná domom, ktorý sa nachádza v zastavanej časti obce, z oboch strán sú postavené ďalšie rodinné domy a k domu nie je možné dostať sa ani zo zadnej časti, pretože z tohto smeru nie je žiadna prístupová cesta. Je prakticky obkolesený parc.č. XXX/X patriacej žalovanému. Geometrickým plánom bolo riadne vymedzené, v akom rozsahu môže právo z vecného bremena žalobkyňa užívať a žalovaný jeho rozsah nenamietal. Rozsah plochy vo výmere XXX m² bol vymedzený na prístupovom chodníku pre peších k rodinnému domu a na ceste, ktorá vedie ku garáži rodinného domu s už vybudovanými komunikáciami, ktoré slúžia ako prístupová cesta a prístupový chodník k rodinnému domu č.súp. XX, teda v rozsahu, ktorý je potrebný na prístup k domu peši aj na neobmedzovaný prístup ku garáži, ktorý je súčasťou domu. Zaviazal žalobkyňu na úhradu jednorazovej náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva žalovaného v sume 307,-eur za XXX m² prihliadajúc na to, že žalovaný výšku náhrady nenamietal, vychádzajúc zo zásady, že skutkové tvrdenie strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela sa považuje v civilnom sporovom konaní za nesporné. Prihliadal pritom na okolnosti konkrétneho prípadu, najmä s ohľadom na to, akú ujmu vlastník pozemku zriadením vecného bremena utrpí. V tomto prípade pôvodne žalovaný S. B.Ý. pozemky neužíval, lebo ich daroval synovi, bývalému manželovi žalobkyne, teda nevykonával na ňom žiadnu činnosť, obmedzenie ktorej by ho v ktoromkoľvek smere vážnym spôsobom zasiahlo. Pozemok užívali pôvodne žalobkyňa a jej manžel počas trvania manželstva ako súčasť okolia rodinnému domu od roku 2003 a to až do odchodu manžela žalobkyne zo spoločnej domácnosti v roku 2015, kedy pozemok nadobudol otec žalovaného. Za nepresvedčivé považoval tvrdenie žalovaného, že má na pozemku svoje veci, ku ktorým potrebuje prístup. Bol toho názoru, že obmedzenie vlastníctva žalovaného je v primeranom rozsahu, nezasiahlo vážnym spôsobom do jeho práv, preto náhradu určenú žalobkyňou považoval za primeranú.

10. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že ich priznal žalobkyni, ktorá mala vo veci plný úspech.

11. V zákonnej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/, g/, h/ C.s.p., navrhol ho zrušiť, vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové prejednanie a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Namietal, že súd prvej inštancie sa nevyporiadal so všetkými jeho argumentmi, preto rozhodnutie zaťažil vadou nepreskúmateľnosti. Nevyporiadal sa s námietkou vecnej legitímácie, z výroku rozsudku nie je zrejmé, či oprávneným z vecného bremena majú byť obaja vlastníci, resp. ktorý z nich, nakoľko výrokom bolo zriadené vecné bremeno všeobecne len v prospech vlastníka domu, čo môže spôsobiť výkladový problém pri výkone vecného bremena, nakoľko by sa ho mohol domáhať aj druhý z bezpodielových spoluvlastníkov. Nevyporiadal sa ani s tým, že on nebráni žalobkyni v prístupe k domu a z jej strany ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, lebo účelovo docielila užívanie rodinného domu výlučne len ňou samou. V januári tohto roku podala na svojho exmanžela trestné oznámenie pre podozrenie z trestného činu týrania. Následne bol vzatý do predbežného zaistenia, do väzby však nebol vzatý a bol prepustený na slobodu. Trestné stíhanie bolo napokon postúpené na priestupkové konanie, o čom predložil listinný dôkaz. Toto konanie podľa neho nasvedčuje charakter a cieľ vylúčiť exmanžela z užívania domu. Takýto výkon práva nemôže požívať právnu ochranu a je jasne v rozpore s dobrými mravmi. Napokon namietal, že súd bez povšimnutia nechal skutočnosť, že prevádzkuje žalobkyňa v dome kaderníctvo, teda jej cieľom nie je len zabezpečenie prístupu k domu, ale aj zabezpečiť bezproblémový výkon jej kaderníctva.

12. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla rozsudok potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania. Rozhodnutie aj odôvodnenie rozhodnutia považovala za právne správne v súlade so správne zisteným skutkovým stavom. Považovala ho za rozhodnutie, ktoré netrpí vadou nepreskúmateľnosti a podľa jej názoru sa súd vyporiadal so všetkými a to aj nedôvodnými argumentmi a námietkami žalovaného. Uviedla, že zotrúva na svojich všetkých písomných ako aj ústnych prednesoch uvedených na pojednávaniach. K námietke ohľadne aktívnej vecnej legitímácie uviedla, že z odvolania vôbec nie je zrejmé, ako žalovaný dospel k záveru, že obaja bezpodieloví spoluvlastníci mali byť žalobcami, zdôrazňujúc, že súd sa s touto námietkou dostatočne vyporiadal. Považovala za potrebné poukázať na to, že vzťahy medzi bývalými manželmi a teda aj na vzťahy

týkajúce sa majetku patriaceho do BSM sa analogicky používajú ustanovenia o bezpodielovom spoluvlastníctve nie o podielovom spoluvlastníctve zdôrazňujúc, že ust. § 145 ods. 1 OZ nie je možné aplikovať na procesné úkony, lebo toto ustanovenie sa týka iba hmotnoprávných úkonov manželov. Návrh na začatie konania nie je totiž právnym úkonom v zmysle § 34 OZ a teda ani v zmysle § 145 ods. 1 OZ. K odvolacej námietke, podľa ktorej nie je zrejmé, či oprávneným z vecného bremena majú byť obaja vlastníci resp. ktorý z nich, poukázala na ust. § 151n ods. 1,2 OZ a § 151o ods. 3 OZ a judikatúru. Bola toho názoru, že je zrejmé, že nevyhnutná cesta má slúžiť pre potreby vlastníka stavby, jeho rodinných príslušníkov, príslušníkov domácnosti, návštevy, pre nájomcu a pod.. Podľa nej osobu oprávnenú z vecného bremena je v danom prípade nutné ju identifikovať vo všeobecnosti a teda spôsobom, akým to uviedla v konaní. V tejto súvislosti poukázala na konanie bývalého manžela, ako aj jeho rodinných príslušníkov, ktoré podľa nej je potrebné považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi a s jediným cieľom zamedziť jej vstup a jej synovi do rodinného domu. Zdôrazňovala, že pri zriadení vecného bremena nie je potrebné, aby žalovaný resp. akýkoľvek vlastník príslušného pozemku musel brániť v prístupe k stavbe v zmysle § 151o ods. 3 je nutné, aby bol ten, kto sa domáha zriadenia vecného bremena vlastníkom stavby a aby vlastník stavby nebol vlastníkom príslušného pozemku a aby prístup k stavbe nemohol byť zabezpečený inak. Tieto náležitosti z jej strany boli preukázané. Tvrdenia ohľadne jej účelového postupu, ktorým mala docieľiť užívanie rodinného domu výlučne ňou samou uviedla, že ide o dôsledok konania jej bývalého manžela B. B. a jeho otca S. B.. Navyše tieto tvrdenia považovala za účelové s cieľom zdiskreditovať jej osobu. Za nedôvodnú považoval odvoláciu námietku podľa ktorej súd nechal bez povšimnutia skutočnosť, že prevádzkuje v dome kaderníctvo a že podľa súdnej praxe vecné bremeno sa v takýchto prípadoch nezriaďuje poukazujúc na to, že neprevádzkuje kaderníctvo v rodinnom dome súp.č. XX A. L. C. A., nakoľko kaderníctvo bolo zničené jej bývalým manželom, o ktorej skutočnosti má alebo mal by mať žalovaný vedomosť. Nakoľko nesúhlasila ani s tvrdením, že podľa súdnej praxe sa nezriaďuje vecné bremeno v prípadoch, ak niekto prevádzkuje živnosť v stavbe, ku ktorej vlastník stavby nemá prístup bez príslušného pozemku. K dôkazu uvádzanému v odvolaní uznesenie o postúpení veci predloženým žalovaným namietala, že tento nesúvisí s konaním o zriadenie vecného bremena, navyše ide o novotu tak, že na tento dôkaz nie je možné prihliadať, keďže nespĺňa podmienky i § 366 C.s.p.. Tvrdenia uvádzané žalovaným v odvolaní považovala vo vzťahu k prejednáwanej veci za irelevantné, nesúvisiace s danou vecou a navyše v prevažnej miere nepravdivé a účelové. Vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovaného bolo žalovanému doručené 12.9.2017.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 C.s.p. a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

14. Rozsudok je vo výroku o veci samej vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

15. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 30.5.2018 o 9.50 hod. v pojednávacej miestnosti č.dv. 202/II.poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 24.5.2018 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 1,3 C.s.p..

16. Žalovaný namieta odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/, g/, h/ C.s.p. t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 C.s.p. (do 30.6.2016 s ust. § 132 O.s.p.), a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

18. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 C.s.p. (do 30.6.2016 z ust. § 133 až 135 O.s.p.).

19. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. g/ C.s.p. je daný, ak zistený stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Uvedený odvolací dôvod nachádza uplatnenie najmä vtedy, ak strany sporu neboli náležitým spôsobom poučené o následkoch sudcovskej koncentrácie konania.

20. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

21. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

22. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

23. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

24. Žalovaný v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

25. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza:

Vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať, alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe (§ 151n a nasl. OZ).

26. Vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľností prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa (§ 15n ods.2 OZ).

27. V prípade vecných bremien (zriadených „in rem“) ktoré sú spojené s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti má obmedzenie vlastníka právne dôsledky nielen pre toho, kto bol vlastníkom nehnuteľnosti v čase zriadenia vecného bremena, ale tiež pre jeho každého ďalšieho vlastníka, ani zmena osoby vlastníka nehnuteľnosti v prospech ktorej bolo vecné bremeno zriadené nemení nič na obsahu zriadeného vecného bremena.

28. Ak sa vecné bremeno zriaďované „in rem“ má týkať nie celej nehnuteľnosti, ale len jej časti, ktorá má mať v dôsledku toho odlišný právny režim, musí byť táto časť nehnuteľnosti vymedzená tak, aby nedochádzalo k sporom o rozsah vecného bremena, preto správne súd prvej inštancie postupoval, pokiaľ k zriadeniu vecného bremena pristúpil za použitia geometrického plánu, ktorý je súčasťou rozsudku.

29. Novelou (zákonom č. 568/2007 Z.z.) bol do ust. § 151o OZ doplnený nový odstavec 3, ktorý umožňuje zriadiť vecné bremeno rozhodnutím súdu v tých prípadoch, ak vlastník stavby nie je zároveň vlastníkom príľahlého pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak. Návrh na zriadenie vecného bremena môže podať vlastník stavby, v prospech ktorého súd zriadi vecné bremeno spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok. Príľahlý pozemok je pozemok, cez ktorý sa vlastník stavby môže dostať ku komunikácii, prípadne k pozemku, z ktorého má možnosť dostať sa ku komunikácii.

30. Ak je subjektom, ktorému prislúchajú práva zodpovedajúce vecnému bremenu vlastník (panujúcej) nehnuteľnosti, vtedy ide o vecné bremeno charakteru in rem. Podstatou vecných bremien je ich vecnoprávny charakter. Vecné bremeno obmedzuje vždy vlastníka určitej (zaťaženej) veci a ak sa prevedie vlastníctvo k tejto veci na niekoho iného, prejde na nadobúdateľa spolu s vlastníctvom aj povinnosť z vecného bremena.

31. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade boli splnené podmienky pre zriadenie vecného bremena in rem podľa § 151o ods. 3 OZ. Splnenie podmienok pre zriadenie vecného bremena podľa tohto ustanovenia jednoznačným spôsobom vyplynulo z vykonaného dokazovania a zo skutočností, ktoré medzi stranami sporu neboli sporné. Náležite sa vypořiadal súd prvej inštancie aj s námietkou žalovaného o nedostatku vecnej, aktívnej legitímácie žalobkyne. Tento názor považuje odvolací súd za správny a osvojuje si ho.

32. Zákon nehovorí o tom na aký účel má slúžiť stavba, ku ktorej sa má vo forme vecného bremena zabezpečiť prístup. Z tohto hľadiska môže ísť o stavbu, ktorá slúži na akýkoľvek účel. Z hľadiska aplikácie § 151o ods. 3 OZ nezáleží preto na tom, či stavba má slúžiť na účely bývania, podnikania alebo na verejné účely. V súvislosti s bývaním si treba uvedomiť, že právo cesty nemusí slúžiť výlučne pre potreby vlastníka stavby, právo cesty ako vecné bremeno charakteru „in rem“ môže slúžiť všetkým osobám, ktoré sa v stavbe zdržiavajú, resp. pre ktoré je potrebné zabezpečiť právo cesty. Právo cesty môže slúžiť tiež aj na príležitostné návštevy vlastníka stavby.

33. Za nenáležitú je potrebné považovať odvoláciu námietku, podľa ktorej súd sa nevyřiadil so skutočnosťou, že žalovaný nebráni žalobkyňu v prístupe k domu a z jej strany ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Ust. § 151o ods. 3 OZ nevyžaduje pre splnenie podmienok zriadenia vecného bremena podľa tohto ustanovenia, aby vlastník pozemku bránil v prístupe na nehnuteľnosť vlastníkovi nehnuteľnosti a z uvedeného dôvodu ani podanie žaloby o zriadenie vecného bremena bez preukázania bránenia vstupu nemožno považovať za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi.

34. Žalovaným tvrdené skutočnosti v odvolaní o výkone práva v rozpore s dobrými mravmi sú navyše bez právneho významu, pretože skutočnosť, či vo vzťahu k bývalému manželovi žalobkyne bolo vedené trestné stíhanie pre trestný čin týrania blízkej osoby, prípadne či toto trestné stíhanie bolo postúpené na priestupkové konanie, nemá žiaden súvis s konaním o zriadenie vecného bremena podľa § 151o ods. 3 OZ.

35. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok vo veci samej podľa §387 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

36. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania je potrebné považovať za nepreskúmateľné vzhľadom na to, že v tejto časti súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil iba s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. konštatujúc, že priznal žalobkyňu trovy, ktorá vo veci mala plný úspech. Z výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie však nie je zrejme v akom rozsahu, t.j. v akej výške, priznáva žalobkyňu náhradu trov konania. Z výroku rozhodnutia o trovách konania ako bol v danom prípade formulovaný ani z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva rozsah priznanej náhrady. Uvedená okolnosť robí rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľným, preto odvolaciemu súdu nezostávala iná

možnosť, iba rozsudok vo výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p. zrušiť a v rozsahu zrušenia vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

37. Po vrátení veci bude povinnosťou súdu opätovne rozhodnúť o trovách konania. Výrok rozhodnutia formulovať tak, aby bolo z neho zrejmé, v akom rozsahu priznáva náhradu trov konania a rozhodnutie náležite odôvodniť tak, aby bolo preskúmateľné.

38. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

39. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).